

Novice.

Predpust vpliva prav čudno na ljudstvo. Večji del ljudstva se veseli in tudi drugače prav resni možje vzamejo masko in se zabavajo, našemljeni in smešni... Ali najhujše vpliva predpust na možgane prvaških političarjev. Le-ti sploh ne vejo več, kakšno neumnost bi napravili, da bi se jim svet še bolj smejal... Od hrvatske strani n. pr. se je pričelo akcijo za združenje vseh jugoslovanskih političnih strank na podlagi državopravnega programa. Cilj tega programa naj bude, da se združijo Hrvatska, Slavonija, Istrija, Dalmacija, Boznija, Hercegovina, Kranjska, Štajerska in Koroška v eno samostojno državo. Torej smo na jasnem: jugoslovanska politika naših in hrvatskih prvakov je naravnost v le izdajalska. V kranjskem deželnem zboru so tudi narodnjaki naravnost izjavili, da se bodo ta njih cilj dal doseči edino potom vojske... Človeku zavre pravzaprav kri, ako pomisli brezvestnost prvaške te politike. Ali potem se zopet spomnimo, da smo v — predpustu. Sicer pa imajo prvaki predpust vsako leto skozi 365 dni...

Klerikalno gospodarstvo. Kadar se hočejo naši klerikalci prav izdatno ponašati s svojimi gospodarskimi zmognostmi, takrat pokažejo na Dunaj in pravijo: Poglejte, Dunaj stoji pod krščansko-socialno (= klerikalno) vlado in ima vzorno gospodarstvo. Opetovano smo že to dunajsko klerikalno gospodarstvo pojasnili. Zdjaj se je zopet nekaj novega izvedelo. Pri zgradbi deželne morišnice v Steinhofu so dunajski klerikalci prekorali dovoljeni proračun za okroglo svoto — 10 milijonov kron. Vraga, to je pač „lepo“ gospodarstvo, ako se pri enem samem posloppu „zmotijo“ za 10 milijonov! Sicer pa ti izborni gospodarji te svoje napake niti deželnemu zboru predložili niso. Drugače imajo usta vedno precej široko odprta, ali zdaj so bili tako tihi, oh, tako tihi... Vedno in povsod je bila temelj klerikalnemu gospodarstvu — umazanost in korupcija. Tako drugje in tako tudi pri nas!

Iz Spodnje-Štajerskega.

O g. katehetu Schewidi v Ptujju smo že zadnjič po naznanilu drugih listov poročali. Za danes naznanjamo, da je bilo naše poročilo popolnoma resnično. G. katehet Schewidi ima edino to „napako“, da — vpošteva postavo in da ne trpi, da bi se šolsko deco v teh ali onih društvih politično hujskalo ter zapeljavalo. Tega poštenega, pravemu duhovniku primernega stališča pa mu ne odpustijo tisti duhovniki, katerim je politika vse. V minoritski kloster v Ptujju je prišlo vsled tega predpreteklo soboto 5 ptujjskih čez ušesa pobožnih „devic“, članic „Marijinega društva“; te že precej razcevele device, ki so tako pobožne, da se človeku že kar smilijo, zahtevale so, da se odstavi g. Schewidi kot katehet. Pametni človek sicer ne razume, kaj se imajo te milostljive dame v take stvari vtikati. Naj bi se raje zato brigale, da ne bude doma župa preslana. Saj jim za Božjo voljo vendar ni nikdo kriv, da so — ostale device. To je mnenje vsacega človeka, ki ima pamet v glavi. Minoritski fajmošter g. Vauptič pa ima drugo mnenje. On je zato, brez da bi vprašal krajni šolski svet, brez da bi se vršila kakšna preiskava, samo na podlagi pobožne denunciacije zarjavelih babur, odstavil g. Schewidi kot kateheta. To se ta seveda kot mož in duhovnik ni mogel pustiti dopasti in zato je odšel iz klostra ter danes tudi že odpotoval iz Ptujja. Radovedni smo, kako bude ta stvar končala. Na vsak način pa bomo o nje še prav temeljito izpregovorili.

Dr. Benkovič — ovce striže. Veliki modrijan, svetnik, doktor in poslanec dr. Ivan Benkovič ima tudi to lastnost, da zna svojim ponižnim ovčicam prav dobro dlako striči. To ne stori samo kot advokat, kakor smo to v raznih popisih njegovih čednih računov povedali. Ne, ne, tudi na drug način zna Benkovič ovce striči. Pred kratkem n. p. je izdal in razpošiljal sledeči oklic:

«Vaše blagorodje! Slov. krščansko socialna zveza priredi dne 8. in 9. svečana 1909 v Brežicah (Narodni dom) socialni tečaj za sodna okraja Brežice in Sevnica. Prosimo Vas, da takoj v Vaši županiji (občini) zbereš nam naznanite mladeniče in može, kateri se hočejo tečaja udeležiti. Oddaljnejšim se bode pre-

negov zastopnik hotel laži svojega šefa popraviti, da se je hotel zavezati, da ne bode odslej nikdar več iz dr. Benkovičeve pisarne noben napad na g. Schalona ali sploh na brežiško policijo prišel. Ta izjava je isto toliko vredna, kakor da bi Benkovičev zastopnik izjavil: kar je doslej iz te pisarne prišlo, je bila gola laž!

Na podlagi teh svojih laži je skušala Benkovičeva klika udomačiti pravo strahovlado. Poleg itak že znanega svojega Agreža, kateremu se maslo po celem obrazu cedi, ako stopi na sonce, ki pa je vendar mislil, da bode Benkovičeva „poslaniška moč“ tudi iz enega Agreža poštenega človeka naredila, — rabil je dr. Benkovič vedno še razne druge dvomljive eksistence. Ravno to je za dr. Benkoviča značilno: nikdar mu niso pomagali neomadeževani, čisti ljudje, temveč vedno v blatu povajane osebe...

Med Benkovičevimi pomagači in podrepniki v Brežicah se nahaja tudi neki alkoholični Gajser. Mož sam ob sebi je sicer premalenkosta oseba, da bi se zaradi njega vznemirjali. Ako se ga pogleda, ima človek že dosti; to je tipus alkoholiziranega prvaškega predrznega, ki v svoji pijanosti ne ve, kaj da dela, ki pa je skoraj vedno pijan. Mož je to, katerega cilj je menda delirium tremens. In vendar je ta pijani Gajser uslužbenec c. k. okrajnega glavarstva, je penzionirani žendar. Zato se hočemo tudi z njim popečati. Pa tudi zato, ker je orodje v Benkovičevi roki, ker je pravi „Mädchen für alles“ za prvaško politiko v Brežicah.

Isti dan, ko je „fasal“ do kosti nedolžni in do kurjih očes pošteno Agrež za svoj dolgi jeziček 14 dni zapora, bila je tudi razprava proti g. tajniku Schalonu in policiji. Tožil je pijani Gajser. Stvar pa je bila sledeča: Dne 9. avgusta preteklega leta vprizorili so rdečosrajčniki „Sokoli“ v Brežicah hujskajočo „slavnost“, na katero je prišlo tudi precej rogoviležev iz Hrvatskega. Brežiška policija je imela mnogo opravila, da je držala nahujskano druhal v redu in da ni prišlo do pretepev. Na ta dan je bil Gajser kakor po navadi pijan kot kanon. Po izpovedbi policajev je mahal s palico okoli, tako da so ga končno morali aretirati. Pri temu je pijani junak baje tudi na tla padel. Sam o vsej tej stvari ni ničesar vedel, ker je bil preveč pijan. Bil je tudi pri sodniji oproščen „wegen Volltrunkenheit“, torej ker je bil popolnoma pijan. Ali pozneje, čez tedne, je šel in nakrat naznanil, da ga je policija po krivici aretirala in na tla vrgla. Namesto da bi Boga na kolenih zahvalil, da ni bil zaprt, na mesto da bi se sramoval svoje živinske pijanosti, šel je ta Benkovičev prijatelj in tožil. Tu se pač že vse neha! Seveda je bil g. Schalon z stražniki oproščen. Sodnik je Gajserju tudi marsikatero resnico v obraz povedal. Za nas zadostuje pač to, da se je pred sodnijo dokazalo sledeča dejstva: 1. Gajser ni vedel pred sodnijo ničesar izpovedati, ker je bil takrat popolnoma pijan. — 2. Gajser je bil oproščen zaradi popolne pijanosti. — 3. Gajser je v naznanilu sam izjavil, da je imel „einen Mogel“ (pijan). 4. Gajser je večkrat in hitro pijan. — 5. Gajserjevi tovariši so izjavili, da pride mož tudi večkrat v službo pijan, da se nahaja torej na c. k. okrajnem glavarstvu v Brežicah v službi pijani pisar. — 6. Dokazalo se je, da je Gajser dostikrat 2—3 dni pijan in za delo nezmožen.

In ta Gajser, ki je kronično pijan, ki spada tedaj v bolnišnico ali pa kam drugam, kjer bi se svoje prvaške živce ohladil, ta Gajser je eden glavnih stebrov Benkovičevega veličanstva. To nas seveda ne vznemirja. Mi privoščimo Benkoviču Gajserja kakor mu privoščimo Agreža in obratno. Ali nekaj družega nas briga in briga vse davkoplačevalce; kako more imeti c. k. oblast, c. k. okrajno glavarstvo takega od alkohola zastrupljenega hujskajočega človeka v službi? V šnopsariji bi bila prava domovina Gajserja, nikdar pa ne v c. k. uradu...

Upamo, da so nas vsi prizadeti gospodje razumeli.

(Pribodnjič naprej.)

od same pobožnosti. Sirota sama več ur razložuje ne cerkve in ne ljudi. Grozno je tulila pred kratkim v cerkvi med tilo sv. mašo. Med drugim je letala tudi za kaplanom po cerkvi, nakar se ji je gospod kaplan komaj odmaknil. — Iz občine Gradišča so zaprli v Mariboru 8 pretepačev zaradi raznega hudodelstva na več mescev težke ječe. Občina je lahko na te fante zelo ponosna!

Jesenice na Gorenjskem. Kmalo bodo tri leta pretekla, odkar smo imeli na blaženih Jesenicah občinske volitve. Boj je bil takrat velik, osebo pri naši gospodarski stranki na Savi. Pomagali so takrat župniku Zabukovec, da je zmagal in sicer z našo pomočjo pobil je jeseniške prvačke. Pri volitvi starešinstva je pa Janez Zabukovec z pomočjo maloštevilnih prvakov nam pot zaprl, tako da je on ostal gospodar, ne le v župni, temveč tudi v županski občini! Kaki Napoleon ali Bismark se lahko pred njim skrije! Predzadno nedeljo je pa še ta mož pridgal o himavah in himavščini! Po to brez komentarja! Kaj ne, saj se zastopimo pane Zabukovec! Sedaj predjem nadalje k naši domači politiki! Kakor čujem se že vse pripravlja na Jesenicah na bodoči volilni boj! Na Jesenicah izjeme Save, imamo danes tri stranke in to so: Stranka prvakov (liberalna sokolska), stranka klerikalcev in stranka socialnih demokratov. Na Savi imamo samo eno, in ta je namreč gospodarska stranka. Ta je edina stranka, katera pojde proti zgornim trem v boj! Ker se je naši stranki pridružila tudi tovarna, jo sleparji imenujejo nemška ali nemška stranka. Pa to nič ne stori, naj otrok dobi to ali ono ime, ostane vendar to, kar je! Pred enim letom sta sklenili liberalna in klerikalna slovenska stranka neki tajni kompromis, kateri se je potem zvedel in ta kompromis obstoja še do danes neomenjen in bode tudi po načeli kompromisnega sklepa vstrajal vedno na Jesenicah! Tedaj kedor danes trdi, da sta si te dve stranki razlele ali razdvojili, je navadni slepar! Tej celotni stranki so si pa v zadnjemu času pridružili socialni demokratji iz jeze do tovarne. (Boj proti kapitalizmu) Na videzno so si namreč v laseh, a tajno so ozko zvezane. Ker je vse to za naš bodoči boj velikega pomena, že danes na to krovjo mešetarijo opozarjam g. g. volilce iz Save! Čas in dan bode prišel, ko bomo še malo več o tem povedali. Ako pa kedo misli, da se mi bojimo boja, ta se moti. Kdor je z nam je z nam, kdor je proti nam, ta ni z nami in tega si bomo pošteno ogledali.

Slike iz Brežic na Savi.

IV. *)

Velepošteni gospodine poslanec dr. Ivan Benkovič doslej ni odgovoril na naše članke. Le v nekem zakotnem prvaskem lističu smo čitali kratko notico, češ da „je vse laž“, kar smo pisali v teh člankih in da se nam bode odgovorilo, ko bode vse objavljeno. Te grožnje se nam zdijo pač otroško-smešne. Zato smo le radovedni, kdaj in kje nam bode brežiški „odrešenik“ odgovoril. In tudi na to smo radovedni, kaj da nam bode odgovoril. Doslej smo poročali — in storili bomo to tudi naprej, — samo in golo resnico. S tem da izjavi Benkovičeva klika v tem ali onem na Hrvatskem, na Kranjskem ali na Ciganskem tiskanem „šundblatu“, da mi lažemo, s tem se pač gospoda naših očitanj ni oprala. Po tako nizki ceni se to pot gladki Benkovič ne bode izmuznil. Ako se nahaja v naših člankih le ena pičica neresnice, potem, pane dr. Benkovič, prosta Vam pot k sodniji. Dokler se pa v javnosti in pred sodnijo ne očistite naših trditvev, toliko časa Vam ne pomaga nobeno jezuitsko zavijanje, toliko časa ostanete to, za kar smo Vas mi in z nami vsi poštenu ljudje označili.

Doslej smo na podlagi sodnijskih aktov dokazali, da so skoraj vse trditve Benkovičevih interpelacij v državnih zbornici, v katero ga je poslala nerazsodnost duševno revnih volilcev, polne laži, zavijanja in obrekovanja. Dokazali smo pa tudi, da je po dr. Benkoviču pooblašteni

*) Glej članke v zadnji in prevzadnji številki „Štajerca“.